

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Editori neînfrânate nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
SINURURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
H. Augenthaler & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Krasébet-körút).
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și invo-
luntă — RECLAME pe pagina
4 a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXXI.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rit de Duminică 4 cor. pe an:
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rit de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumă la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgului nr. 30. etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 97.

Brașov, Sâmbătă 3 (16) Mai

1908.

3(15) Maiu 1848.

Măne se împlinesc 60 de ani
de la marea adunare națională ro-
mână din Blaj. Cum pe atunci nici
pomenire nu era de trenuri acele-
rate, „Gazeta de Transilvania” abia
numai în numărul său dela 10 Maiu
at. v. a putut aduce prima știre scurtă
despre decursul acelei mari adunări:
că în cele trei zile poporul adunat
se purtă c-o liniște, cuviință și ascultare,
care face cinste pe veacuri ina-
inte nației române; că cea mai mare
armonie și cea mai prietenească înțe-
legere a domnit între Români de
ambele confesiuni, care aduse și pe
străini la mirare; că rezultatul sfâr-
șitului, putem presupune, va fi foarte
mângâitor și interesant pentru orice
Român binesimțitor; că e nădejde
că nația română atât de lung suferi-
toare să se ridice din pulberea în
care o aruncase nedreptățile veacu-
rilor și ura religioasă pe atunci dom-
nitoare și că compatrioții noștri ve-
dini punând mâna pe piept și pre-
ferind o înțelegere păcivită și n-
temeiată pe dragostea creștinească,
vor recunoaște că a sosit timpul, în
care au să privească pe Români de
frați și patrioți...

Astfel întârzierea de șapte zile
a mării noutăți aduse cu sine ca
frumoasele speranțe să fie nimicite
deja la știrile ultime din acelaș nu-
măr al „Gazetei”, între cari se cete-
ște și următoarea știre din M. Vașar-
lieu: „Advocatul Micheș, martirul de
astăzi al Românilor din Transilvania,
în 9 Maiu c. n. fu adus aci ziua mare
între cele mai urâte batjocuri până și
băieților de pe uliță și aruncat în
grea prinsoare...”

Și la urmă în numărul dela 13
25) Maiu 1848 al „Gazetei” a apărut
raportul despre „adunauța națională
română din Blaj” având ca motto
reperitoarele cuvinte ale lui Lume-
mais:

„Sburătoarele de sub ceriu, tă-
rătoarele pe pământ, se adună

„spre a face împreună câte n’ar
„putea face singură nici una din
„ele. Vă puteți voi aduna spre a
„vă consulta împreună asupra bi-
„nelui vostru, spre a vă apăra
„drepturile, a vă câștiga vr’o ușu-
„rare a sarcinilor voastre? Și
„dacă nu puteți, cum sunteți voi
„liberi?”

Apoi se începe raportul însuși:
„Zilele din 3, 4, 5 Maiu curent
vechiu vor face epocă în istoria Ro-
mânilor...” ear mai departe:

„Duminică (în 2 Maiu) după sfânta
liturgie domnii Episcopi Ioan Lemeni
și Andreiu Șaguna, ieșind în mijlocul
zecilor de mii, mărturisiră că Prea
Sfințiile Sale sunt frați, nu din vr’o
fățarie, ci frați în Christos, frați Ro-
mâni, frați cari provoacă pe tot Ro-
mânul a uita orice neplăceri trecute
și a se privi cu toții de frați, pre-
cum sunt ai lor episcopi...”

in fine se face cunoscut, că „Du-
minecă în biserica catedrală se ținură
două conferințe pregătitoare între par-
tea inteligentă. D-l Simeon Bărnăuțiu
printr’o lămuritoare și critică de-
ducere a stării Românilor în Ardeal,
dede direcțiune și nutremânt dezba-
terilor despre naționalitatea și drep-
turile Românilor...”

In fine se poate ceti în istoricul
raport al „Gazetei”:

„Purtarea junimei noastre lite-
rate și cultivate fu în adevăr de mo-
del; modestia ei ne oprește a-o co-
peri cu laude; destul că ținerea po-
porului în cea mai deplină liniște și
ascultare, înțelegerea lucrurilor câte erau
a se pune pe hârtie, moderatele se-
renade pe la episcopi și alți căpi-va
bărbați, cum și iluminarea orașului
sunt rezultate ale ostenelei junilor
noștri. Dea ceriul ca viitorul nostru
să fie consolidat întrânșii!”

Aniversarea zilei dela 3 (15) Maiu
1848 este dar în primul rând sărbă-
toarea junimei române. Este? ori tre-
buie să fie!

O de s’ar pătrunde generația ti-
nerilor români de azi de marile princi-

pii salvatoare, de cari au fost conduși
„modeștii” lor premergători în ziua
cea mare a libertății acum șeazececi
de ani, a libertății care a vestit „ar-
monia și prieteneasca înțelegere” între
frații de acelaș sânge și „înțelegerea
păcivită și întemeiată pe dragostea
creștinească” între toate popoarele con-
locuitoare ale țării!

Plecați genunchii voștri întâiu pe la morminte
Și țărna străbunească ferbinte o sărutați.
De-a lor curagiu, virtute aduceți-vă aminte
Și voi patriotismul de-acolo îl învățați!

Nu răuri largi de sânge se cer ca să se verse,
Nu fer, nu foc, nu moarte vroiește un popor!
Aceste-s numai arme a tiranilor ce-apasă:
Poporul vrea unire, de ea tiranii mor!

Din dieta ungară. În ședința de eri
s’a continuat dezbateră budgetului. Dep.
Szentkiralyi primește budgetul, cere însă
simplificarea administrației. Disidentul Ku-
pany nu primește budgetul neavând încre-
dere în guvern. Deputații croați au decla-
rat că nu vor mai lua cuvântul dezbate-
rea generală, ci vor vorbi numai la des-
bateră specială.

Noul partid din Ungaria. Proiectul de
a reuni într’un singur partid toate par-
titele coaliției, a fost obiectul unor întinse
discuții în pressă și în culoarele camerei.
Din mulțimea de combinații și din zvonu-
rile răspândite trebuie relevat că afacerea
este abia la începutul ei. Dacă se observă
lucrurile de mai aproape, se poate vedea,
că între diferitele partide sunt mari deo-
sebirii. Așa sunt puncte asupra cărora par-
tidul independent și partidul constituțio-
nal sunt în contradicție absolută. În cer-
curile guvernamentale se pun însă mari
speranțe, că se vor putea înălțura neînțe-
legerile și că noul partid se va putea con-
stitui.

Din »Reichsrath«-ul austriac. În șe-
dința de alaltăieri a camerei vieneze s’a
primit propunerea, prin care s’a cerut ur-
gență dezbaterii proiectului privitor la ur-
carea contingentului de recruți la armata
teritorială austriacă. Debaterea meritrică
a acestui proiect s’a început în aceeaș șe-
dință.

Casa rurală. În consiliul de miniștri ro-
mâni ceș’a ținut eri la ministerul de interne,
s’au cetit și s’au aprobat statutele Casei
Rurale. Acele statute vor fi publicate în

»Monitorul Oficial«, iar după aceea se va
anunța data începerei subscripției.

Reformele din Macedonia. Tratatul
dintre Anglia și Rusia asupra reformelor
în Macedonia n’au ajuns la nici un rezul-
tat. Rusia a declarat Angliei că ține să
rămână la primul ei proiect în chestia re-
formelor din Macedonia, care conține
tendinți opuse celui englez. Se afirmă că
Anglia nu va mai trata cu Rusia pentru
a ajunge la o înțelegere ci va supune pro-
iectele sale puterilor semnatare ale trata-
tului din Berlin.

O telegramă din Petersburg anunță,
că ministrul de externe Iswolski va pleca
în curând la Berlin, unde va presida pro-
babil plănuita conferință macedoneană. La
Petersburg nu se așteaptă mult dela acea-
stă conferință, se speră însă că ea va con-
tribui la întărirea raporturilor dintre Ger-
mania și Rusia.

O delegație marocană la Berlin. Din
Berlin se anunță, că delegații lui Muley
Hafid au fost primiți eri la ministerul afa-
cerilor străine de consilierul de legațiune
baronul Langwert și i-au remis o scrisoare
autentică a lui Muley Hafid. Delegații ma-
rocani au declarat că Muley este de fapt
stăpân al țării întregi, exceptându-se nu-
mai orașele de pe coastă; Marocanii îl con-
sideră ca singur stăpânitor legitim al țării.
Sultanul Muley Hafid este gata a
respecta tratatele și în special actul dela
Algieras și de a trata pe acelaș picior
toate puterile. Muley roagă guvernul ger-
man de a se pune în legătură cu Franța
și cu celelalte puteri semnatare ale actu-
lui din Algieras pentru ca trupele fran-
ceze să fie rechemate. Hafid ar restabili
atunci repede ordinea în toată țara și s’ar
ocupa în mod activ și de acord cu pute-
rile semnatare de înflorirea comerțului.

Ziarul »Norddeutsche Allgemeine Zei-
tung« spune, că consilierul dela legațiune,
baronul Langwerth, ar fi răspuns misiu-
nei marocane, că secretarul de stat la afa-
cerile străine nu poate negocia oficial cu
misiunea, deoarece Muley Hafid nu este o
persoană recunoscută de dreptul ginților,
dar că i-a dat lui însărcinare a asculta do-
rințele misiunii și a-i raporta în urmă co-
municările făcute. Guvernul imperial își re-
zervă a utiliza aceste comunicațiuni în
viitor și a începe negocieri eventual în
această chestiune cu Franța și celelalte
puteri semnatare ale actului din Algieras.
Se știe, adaugă ziarul berlinez, că guver-
nul imperial și-a impus ca sarcină a face
să se mențină stipulațiunile actului dela

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Stilul lui Rossini.

— Fine. —

Se pare că Rossini nu este nicăiri
mai-cu adevărat el însuși, decât în pasa-
giile de *allegro*: pentru că ne apare din
instinct muzical numai vivacitate, numai
mișcare. Aci îi reiasă cu mai multă vi-
voare în relief talentul de improvizator;
ăci e știut în lumea muzicală că frazele
tante și andante se improvizează cu mult
mai ușor decât cele în timp repede.

O particularitate a stilului rossinian,
pe nu trebuie trecută cu vederea, este evi-
tarea din principiu a frazelor incidente.
Nu se vor găsi în toată muzica lui Ros-
sini fraze incidentale, de obicei și prin
natura lor incolore și lipsite de gust, a
răror singură rațiune de a fi este scoate-
rea în relief a temei principale. De aceste
incidentale abuzează în muzica de scenă
duber *Cinvarosa*, *Paesello*; iar în muzica
pentru clavier *Hummel* și *Moscheles*. Te-
mele lui Rossini se succed nesilite, neîn-
terupte cu aceeași intensitate de colorit,
cu aceeași eleganță a ritmului.

Dintre toți contemporanii săi, nu nu-

mai în Italia, dar și în Germania, Franța,
Austria etc. Rossini se distinge prin veselia
comunicativă a muzicii sale. Nu este pro-
fund ca Beethoven, nu e plângător de o
melancolie ce stoarce lacrimi ca Donizetti
și Bellini, rare-ori e grațios și elegant ca
Mozart pe care-l adora, nu e contemplativ,
filozofic, ca să mă exprim astfel, ca
Wagner, nu este sobru ca Gluck; din
toată muzica lui răsare viață, vivacitate,
o bucurie sugestivă pentru auditor, trăs-
sură dominantă ce se remarcă chiar în
muzica sa dramatică, de pildă în opera
Otello.

Cantabil prin firea sa, nu se va găsi
în toată literatura muzicii de scenă un
stil care să poată da mai mult privilegiu
vocalilor de a-și scoate în relief calitățile
înăscute. — Din cauză că e prea vocală,
muzica lui Rossini fu acuzată, că pârținește
vocale, că neglijează orchestra, că nu se
poate separa de libret, este deci o mu-
zică »decadentă«.

Eroare! Instrumentist fin, stăpân pe
efecte orchestrale, Rossini fu primul care
a dat o mai mare încredere virtuților ex-
presive ale instrumentelor de vânt, așa
ziselor instrumente romantice ca oboiul,
clarineta și corneta cu piston.

Și cine dintre auditorii dotați cu un

spirit de observațiune muzicală, n’a rămas
plăcut surprins, și pe deplin satisfăcut din
punct de vedere artistic, auzind în muzica
rossiniană dialogurile discrete ale instru-
mentelor romantice, din orchestra cu vo-
cile de pe scenă, instrumente ce contri-
buiesc mult la pateticul situațiunilor, și dau
un farmec neasemuit efectului total? Ace-
lora ce contestă meritele orchestrației lui
Rossini, le recomand superbul crescendo
cromatic din finalul actului al III-lea din
opera *Moise*, (*Mosè in Egitto*) inspirată lui
Rossini de Moise al lui Michel Anghelo, și
actul al III. din opera *Guilherme Tell*, inspi-
rată lui Rossini de drama lui Schiller. —

Momentele sunt emoționante — Guver-
natorul Gessler a ordonat a se așeza pe
capul lui Jemmy, fiul lui Tell, măruș, pe
care acesta îl va nimeri cu săgeata arcu-
lui său. Aci Rossini n’a căutat a pune în
muzică cuvintele corăspunzătoare textului,
ci ne prezintă cu o putere neasemuită, în-
tr’un contur melodic răpitor, emoțiunile
sub-jacente ideilor exprimate. — Ascultați
violoncelul prim, povestind durerea fără
margini a lui Tell, și-mi spuneți dacă cu-
noașteți o altă frază orchestrală, care să
exprime cu mai mult adevăr, cu mai multă
adâncime reculegerea în dezolațiune a
unui părinte.

Cine oare a auzit simfonia pitorească
din fruntea acestei opere, fără să-și ima-
gineze în o succesiune de tablouri para-
disul elvețian? Cine a remas rece la acel
pasagiu, când după depărtarea furtunii,
se aude păstorul cântând o melodie rus-
tică, îngănat de păsărelele ce pare că vor
să-l imite?

Acest pasagiu este de o netăgăduită
valoare orchestrală și se impune chiar azi
în arta instrumentației prin ingeniozitatea
dialogării cornului englez cu flauto.

Dacă azi muzica lui Rossini se exe-
cută mai puțin ca în trecut, cauza este
moda, ale cărei gusturi, sunt adesea de-
parte de a fi estetice. Eu am convingerea
că va veni o vreme, când lumea intelec-
tuală, obosită de disonanțele greoaie, de
un contrapunct prea artificial, prea căutat,
ce constituie o notă distinctivă a muzicii
moderne care are mulți adepți, se va în-
torce iarăși la muzica lui Rossini, la un-
dele cristaline, sonore și curgătoare ale
stilului rossinian, care procură pacea lăun-
trică, mulțumirea sufletească și unificarea
cu Dumnezeu!

București, 20 Aprilie 1908.

Nicolae M. Strajan

Algeciras și că dorința ce o are este ca întâi să se restabilească liniștea în Maroc, ceea ce nu este cu puțință decât atunci când luptele interne pentru putere vor înceta.

Cronici bucureștene.

1 Mai v. c.

În miezul iernii, când vântul de Răsărit *Civățul* Rusiei, aleargă în voie, nu numai pe câmpul pustiu al Bărăganului și pe șesul Dunării, ci și pe străzile Bucureștilor, ridicând trâmbe de zăpadă și vânturându-le sburdalnic că să te lovească cu vâșul lor usturător, zici că te tine însuși strângându-ți capul între umeri și trăgând eciula pe ochi: »Doamne mai dă odată vară. Cald să fie, cât de cald, dar frig nici odată«.

Și iată că D-zeu te ascultă și vine luna lui *Traistă'n-bă!* Și lepezi întâi căciula, dacă ai avut; lepezi paltonul, îmbraci haină subțire. Și acum nu mai zici nimica, ai vrea numai așa să fie. Ușile, cari odată erau închise bine, ca să nu pătrundă în restaurant, în cafenea, în cărciumă etc. odată cu zăpada și vântul aspru al iernii, acum se deschid îndărăt. Mesele și scaunele năvălesc afară și se așează dealungul trotuarelor, printre leandrii verzi. O lume întreagă începe din nou să trăiască mai mult afară, aproape de natură — dacă se poate admite, că pe străzile Bucureștilor te întâlnești cu natura.

Dar șesul Dunării, și îndeosebi Bucureștii, se poate spune că n'are Primăvară. Când ai aruncat căciula nu strică să și pui mâna pe pălăria de paie. Asta o faci pe la sfârșitul lui Aprilie, când n'a mai rămas pe tine decât strictul necesar ca să te poți arăta cuviincios în lume.

Dar vine Mai, vine Iunie, Iulie! Ce faci? Pe unde scoți cămașa? (și pe o așa căldură mai că ai scoate și cămașa!)

Dacă îți dă mâna stai toată ziua acasă cu perdelele lăsate, în halat, în cămașa de noapte, cu batista sau cu un șervet mare ca să svâști sudoarea. Sau, de nevoie, alergi toată ziua după treburi și când ajungi și tu acasă arunci totul de pe tine, te repezi la apa rece și găfâind într'un ceas, un ceas și jumătate, te mai răcorești.

Și atunci zici: »Doamne mai adă odată iarna. Frig să fie cât o vrea. Să scape pietrele! Dar de cuptorul ăsta scapă ne odată pentru totdeauna!«

Așa, muritorul are în totdeauna pentru ce se plânge. Se bucură cu toate acestea de aceia ce poate să-i dea fie-care din aceste anotimpuri.

Iarna îți oferă o viață mai restrânsă dar totuși foarte bogată. Iarna te cheamă lângă tine însuși, în odaia ta a cărților tale, în mijlocul familiei și a cercurilor restrânse. Te cheamă și pe tine să te împărtășești din activitatea societății, — mai bogată și mai variată în acest anotimp.

Iar lunile de vară cu toată căldura lor au și ele nopți răcoroase, nopți senine, frumoase, în cari somnul vine târziu și greu, când grădinile pline de viață răsună de cântece, când întreg orașul geme de viața care se scurge pe toate străzile într'un murmur ușor și potolitor...

Pentru nici un act al vieții luna Mai nu se consideră de prost augur. Dar pentru nuntă ea e considerată o adevărată nenorocire.

Cum? Luna tuturor florilor, a celei mai bogate vegetațiuni, luna care tinde să îmbrace în haina ei verde, bogată, până și frunțile pleșuve ale munților, luna asta nu poate să aducă noroc în căsătorie? Și sunt oare tineri cari să prefere lapovița lunii Februarie pentru soarele și mândrețea Maiului? Nu sunt de loc de această părere, și așa voi să întreb în această privință pe o babă meșteră, care dacă n'o fi în legături directe cu satana, să-i înțeleagă măcar gândurile pe departe; s'o întreb și să afiu ce se întâmplă cu mirele care se duce cu mireasa lui înaintea altarului în luna Maiu?... O să-l urmărească creditorii mai fără milă decât altfel? O să-l bată soacra? O să ajungă deputat? O să-și frângă gâtul? Iar mireasa o să fie urgisită să rămăie singură (fără să poată ceti române)?, o să fie condamnată să se ocupe cu menajul casei? O să fie ea osândită să-și crească singurii copii pentru că a fost întâmplarea ca să se cunune cu alesul ei într-o zi frumoasă de Mai?!

Aceste reflecțiuni mi-au fost sugerate Dumineca trecută, ultima Duminecă de Aprilie, când am văzut atâtea nunți cum rar se obicinuesc în București. Toți se grăbiau să profite de cel din urmă prilej

ca să nu-i apuce Maiul, aducător de nenorocire, dintre cari câte-va le-am pomenit mai sus....

STIRILE ZILEI.

— 2 Maiu v.

Necrolog. Numai de curând am înregistrat greaua pierdere ce a suferit colaboratorul nostru dl M. Strajan, prin moartea unui din fiii săi, iar acum un trist anunț ne vestește o nouă grea cercare a sorței ce l'a ajuns pe distinsul și simpaticul nostru colaborator prin moartea prea timpurie a mult iubitei sale soții *Octavia născută Mihali*. Simțim din adâncul inimii și noi durerea ce a ajuns pe neconsolatul soț, și îi dorim tărie ca să poată înfrunta și această lovitură a sorței, găsindu-și mângăierea în cei trei fii și flica ce i-a rămas pentru a-i îndulci anii bătrânețelor.

Iată anunțul familiar ce ne-a sosit astăzi:

Neconsolații: M. Strajanu soț, Nicolae Vasile, Constantin și Lucilia, fiii; Emil și Claudina Mihailescu cu copiii; Mina, Lucreția, Angela, Titu și Fabiu surori și frați; Familia Seciureanu; Familia Landman; Familia G. Pascu; Familia Roșca; Familia Crețeanu; Hacman și Bușița Ioan, au nemângăiați durerea de a anunța irreparabila pierdere a mult iubitei lor soție, mamă, soră, vară, cumnată, și mătușă

Octavia Strajanu n. Mihali

încetată din viață, după o scurtă dar grea suferință, azi în 30 Aprilie v., orele 12 din zi, în etate de 52 de ani.

Și vă roagă să binevoiți a asista la ceremonia funebă, care va avea loc Joi 1 Mai c. ora 5 p. m. la locuința repozatei, Aleia Blanc B. Nr. 16, de unde cortegiul va porni la cimitirul Sf. Vineri. — Rugați-vă pentru dânsa.

București Mai 1908.

'Distingerea unei studente române.

D-șoara Lia Moga, flica regretatului medic din Sibiu, studentă în medicină, a obținut un premiu la universitatea din Budapesta, care i-s'a conferit cu maresolennitate, fiind de față și ministrul cultelor, contele Albert Apponyi.

Ministrul de războiu austro-ungar a ordonat ca deocând să nu se mai țină așa numitele inspecțiuni de primăvară la cari ocazii, precum știm, soldații aveau dreptul să aducă direct la cunoștința generalului păsurile și rugăile lor.

»Sănătatea«, revistă pentru igienă și medicină populară din Brașov cu No. 5 a încetat de a mai apărea. În urma aceasta tuturor abonaților li s'a retrimis prin poștă prețul abonamentului plătit înainte fără de nici o reținere. E foarte regretabilă încetarea apariției unei reviste așa de valoroasă și folositoare ca aceasta, redactată de un medic de competență d-lui Dr. G. Baiulescu. Sperăm însă că d-nișa schimbându-se împrejurările ce l-au determinat la acest pas, va face să reapară revista și am dori ca aceasta să se poată întâmpla deja în preajma anului viitor.

Cununie. Răfla Solomon și Emil F. Negrușiu ne anunță serbarea cununiei lor ce va avea loc Duminică în 24 Mai n. a. c. în Spring.

Sincerile noastre felicitări.

Din București se anunță că eri dimineată a încetat din viață, Dimitrie Negreanu, profesor de fizică la Universitatea din București. Autor de cele mai apreciate cărți didactice de fizică din țară și de numeroase lucrări originale, D. Negreanu poseda, prin întinderea cunoștințelor și prin claritatea expunerii sale, calitățile necesare carierei ce profesa. Era membru corespondent al Academiei Române. Cercetările sale personale foarte variate făcuse de mult cunoscut în străinătate catedra și numele său. Multe din constantele fizice din domeniul Electricității, Magnetismului și Căldurei sunt adoptate astăzi de savanți și se citează în anualele științifice din străinătate.

Societatea academică »România« a studenților români din Freiberg (Saxonia) și-a ales pe semestrul de vară 1908 următorul comitet: Președinte George Damaschin, vice-președinte G. Georgescu, secretar H. Alexandrescu, cassier I. Dinu.

Închiderea unor școli poloneze. Din Varșovia se anunță că în urma dispoziției guvernatorului general, au fost închise 40 școli poloneze în guvernământul Sjetec. Mii de elevi polonezi au fost siliți să-și întrerupă studiile.

Căsătoria unui sexagenar. Fostul deputat ceh tânăr, Kauniz, care este în vârstă de 60 ani, s'a căsătorit cu o tânără domnișoară de 20 de ani. Cu această ocazie el a donat colegiului studențesc »Slavka« suma de 700.000 de coroane.

Milionar — hoț. Din Petersburg se anunță, că s'au descoperit mari furturi la o societate a drumurilor de fier. La cercetarea făcută s'a dovedit că este implicat în aceste furturi și milionarul Krassavin. Prin agenții săi a furat un întreg vagon de fier, care a fost dus în fabrica sa. Tot el a mai falsificat o mulțime de acte la aceeași societate.

Procesul atentatorului Sicinski. Din Lemberg se anunță, că apărătorul lui Sicinski a cerut tribunalului delegarea unei curți cu juri străine în afară de Galiția, pentru judecarea procesului lui Sicinski. Apărătorul arată în cererea lui că Curtea cu juri din Lemberg se află sub influența politicii poloneze și amintește declarația unui judecător, care în timpul procesului unui student rutean, a spus că procesul ar fi trebuit să fie judecat de un alt tribunal. Avocatul insistă asupra faptului, că dacă însăși un judecător național nu are încredere în justiția polonă față de ruteni, cu atât mai mult nu pot avea încredere rutenii în judecătorii poloneze. Nu s'a luat încă nici o hotărâre în această privință.

Avis. Pedagogii-învățătorii — cari au absolvat cursul preparandial din Blaj, în 1897/8, în urma consfătuirii avute, și-au statorit o convenire după 10 ani, în Blaj, pe 15 Iunie 1908. Schimbându-se adunarea generală a reu. inv. pe toamnă, cred cu mult mai consult a ne întruni cu ocazia aceea și așa la revedere în Blaj, în toamna anului curent, cu ocaziunea adunării generale a inv. din arhidieceză. Fostii conșcolari sunt rugați a lua la cunoștință acest avis. *Dionisiu Luca înv.*

O idee bună. Cetim în ziarul »Progresul« din Oravița, că printre deputații sinodali din Caransebeș, s'a lansat ideea centralizării institutelor teologice-pedagogice din metropolia gr. ort. română, astfel ca să fie o singură teologie în Sibiu, o singură pedagogie în Arad și o pedagogie de fete în Caransebeș. Ideea merită să fie discutată și pregătită pentru o eventuală punere în discuție în mod oficial, din partea corporațiilor competente. »T. R.«

Un soldat rus în etate de 128 de ani. În Petersburg a sosit zilele trecute subofiterul i. p. Mihai Budinkow, care a servit în armata rusă timp de peste 80, ani având acum vârstă de 128 ani. El a venit acum din provincie la Petersburg pentru a ridica un câștig de 5000 ruble, ce l-a obținut la o loterie. Veteranul subofiter trage o pensie anuală de 12.000 ruble.

Pațania unui diplomat. D-na Alice Longwort, flica președintelui Roosevelt, a fost alaltăeri cauza unui amuzant incident diplomatic, care s'a petrecut în galeria camerei seniorilor din Washington. Ziare e au articole lungi, în cari descriu acest incident, care până acum n'a fost desmîșit. D-na Longwort, care încă de fată era celebră prin farsele ei, se afla în galeria Camerei, așteptând pe soțul ei, senatorul Longwort. Ședința fiind foarte plicticoasă și numita doamnă neavând cum își trece timpul, se mulțumia să se distreze jucându-se cu un ac de pălărie. La un moment dat d-na Longwort nu găsi ceva mai bun de făcut, decât să înfigă acel ac într'un fotoliu din loja rezervată diplomaților. Frumoasa d-nă rămase apoi în așteptare, urmărind cu curiozitate ce avea să se întâmple. Peste cât-va timp iată că sosește un diplomat foarte corpulent, al cărui nume ziarile nu-l dau, dar care, după toate semnalmentele pare a fi fost reprezentantul Rusiei. Diplomatul amintit intră foarte marțial în loja, aruncă o privire asupra doamnelor și domnișoarelor din loja vecină, și apoi se așază pe fotoliul cu pricina. În momentul însă când se lăsa pe acel fotoliu, diplomatul sări în sus ca fript, se apucă cu mâna de o anumită parte a corpului și alergă afară din sală. Pe când eșia în fugă, diplomatul aruncă o privire în loja vecină și o văzu pe d-na Longwort aproape leșinată de răs. Diplomatul pricepu atunci că e vorba de o farsă a doamnei Longwort, dar se înțelege, nu putu să-i ceară socoteală.

Baloane contra grindinei. Întrebuințarea tunurilor împotriva grindinei nu este tocmai eficace, după părerea multora.

Lovitura de tun risipește norul de grindină proiectând înotrivă lui vârtejuri de aer cu o mare iuteală. Un savant meteorologiat francez, dr. Angot, a făcut o comunicare la »Societatea națională de agricultură din Franța«, că nici odată, în nici o țară nu se găsesc nori de grindină la 350—400 metri de pământ, până unde poate ajunge bătaia tunurilor apărătoare de grindină; asemenea nori sunt cu mult mai înalți, dela o 1000 de metri în sus. În asemenea condiții tragerea cu tunurile este nefolositoare. Tot aceasta e și părerea doctorului Vidal, care a făcut experiențe de acest fel în Italia.

În Belgia doi aeronauți, căpitanul Marga și d. Adhémar dela Hault, au propus și au experimentat un balon apărător de grindină. E vorba de un balon mic captiv, de trei metri cubi, umflat cu hidrogen și care ia cu dânsul 500 grame de explosiv, dinamită sau alt-ceva. Un aparat de ceasornicărie provoacă explozia încărcăturii la înălțimea la care se crede că este norul de grindină. În definitiv este vorba de o torpilă aeriană. După ce s'a produs explozia și după ce s'a provocat căderea grindinei, balonul este scoborât pe pământ, și e din nou încărcat cu dinamită. Este de crezut că încercările vor da rezultate bune, zice d-l Max de Nansouty, cronicarul științific al ziarului »Le Temps«.

Dela oficiul de dare al orașului primim spre publicare următoarele: Toți plătorii de dare de pe teritoriul orașului Brașov, cari nu plătesc dare la sfertul de an 6 cor. se provoacă prin aceasta, ca până la 23 Maiu 1908, 12 oare a. m. negreșit să-și plătească darea către stat și aruncurile comunale pe quartalul al II-lea 1908, căci la din contră în senzul §§. 57—74 art. de lege XLIV. din 1883 încasările se vor face pe cale de execuție fără nici o considerare.

Adunare de învățători.

— Maiu 1908.

Adunarea ordinară de primăvară a despărțământului »Reuniunii învățătorilor români gr. cat. din districtul Sibiu« s'a ținut în 10 Maiu a. c., în comuna Șura Mică. Membrii și oaspeții s'au adunat în biserică gr. cat., asistând la s-ta liturgie și chemarea spiritului sfânt celebrată de d-l A. Mihulețiu preotul local. Cântările dela sf. liturgie le-a executat corul improvizat de învățători prezenți.

După sf-ta liturgie s'a început în sala școlii gr. cat. ședința, la care afară de membrii ordinari a-i reuniunii au luat parte protopopul tractual N. Togan, Iuliu Bărdosy, inspector reg. în retragere, Nistor Ioachim reprezentantul inspectoratului din Sibiu, Dr. Lucian Balint, d-na Botezan și d-șoara Silvia Togan, învățătoare, d-na M. Dancia și d-șoara A. Mihulețiu. A preles din limba rom. inv. A. Bela, din constituție D. Pleșca, inv., din geografie N. Tomuța, învățător.

După terminarea prelegerilor harnicul nostru președinte T. Stoia în numele reuniunii salutând în termeni călduroși în deosebi pe d-l protopop Togan și d-l Iuliu Bărdosy, pe cari am fost obicinuiți a-i vedea în fiecare an în mijlocul nostru la adunările noastre, purtând un deosebit interes față de învățători, față de reuniunea noastră și învățământul popular, deschide adunarea prin o cuvântare frumoasă și instructivă. Conform punctului din program s'au emis două comisiuni pentru a statori dizertațiile și prelegerile practice pentru adunarea viitoare, și pentru cenzurarea cassei reuniunii, în care timp comisiunile își îndeplineau lucrările lor. D-l T. Stoia și-a ținut dizertația sa »alcoolismul și urmările lui«, care a făcut o adâncă impresie asupra poporului țaran adunat la școală în sala de învățământ ascultând și urmărind cu atențiune cele spuse de dizertant.

E lucru învederat, că roade adevărate va produce activitatea învățătorului, dacă va susține comunicățiunea vie cu semenii săi, dacă va căuta și va cultiva buna înțelegere cu soții săi de chemare. Aceasta s'a observat și în adunarea prezentă mai ales din discuțiunile și critica prelegerilor practice, cari din ce în ce devin mai bune și mai speciale nevinundu-se animozități ca în vremile mai vechi.

Pe cât de bine înaintează cultivarea de sine a membrilor, pe atât de puțin prosperează însă reuniunea cu sporirea a-verei ei materiale, cea ce s'a văzut din raportul casarului acestei reuniuni, că unii dintre membrii săi ordinari nu și-au plătit taxele de membri de pe mai mulți ani, cea ce într'adevăr e în detrimentul mersului regulat și produce stagnarea reuniunii noastre.

Având în vedere, că reuniunea învă-

...scă este chemată a promova și în-
ele materiale ale ei, și mai ales, că
mpul cel mai recent s'a dezvoltat mai
interes față de școală, starea și soar-
tărilor lui, cu drept cuvânt se poate
ține, ca fiecare învățător să-și achite
datoriile față de reuniune și
aceasta să servească de model elevi-
lui și societății căreia aparține, ca cu
putem zice, că neprețuite
binefacerile ce ni le aduce reuniunea
dându-se membrii săi și prin ei popo-
lul nostru.

Între propunerile făcute în aceasta
reuniune mai de interes a fost cea a d-lui
Siegescu în retragere Iuliu Bărdosy și a
reuniunii: s'au pus două premii în bani: I. din
reuniunii și al doilea din partea
lui T. Stoia pentru acei învățători-mem-
brii reuniunii, cari vor instrui mai mulți
elevi în comuna lor.

S'a hotărât mai departe, ca adunarea
anuală să se țină în Sibiu după pro-
mul comisiei emise în persoanele
lui Iuliu Bărdosy, I. Pampu și Dragomir
să se țină 2 prelegeri practice
de model, o dizertație pedagogică și
un populară.

Urmând adevărului, că »Sfatul și aju-
tarea adevărat îl poate afla numai la se-
nii săi«, nu pot îndestul condamna pe
cei, cari nu participă regulat la a-
dunările reuniunii bine știind, că succesele
reuniunii omenești toate se bazează pe a-
dunarea ideilor și activitatea puterilor
ale singuraticilor indivizi.

Din această cauză este de condamnat
adunarea nemotivată a fiecărui învățător,
bătrân, fiindcă toți avem lipsă de
reciproc.

Urmând alegerile oficialilor și a doi
delegați pentru adunarea generală, s'au
aleși oficialii vechi, iar ca delegați la adu-
narea generală domnii Romul Botezan, I.
Pampu și E. Ursu.

În fine una primire din partea d-lui
Aron Mihuleț, care ne-a găzduit și
casa sa, ne-a făcut o bună impresie tu-
toare. Pentru care primire și pe calea a-
ceasta li aducem sincerele noastre mulțu-
muri, depărtându-ne cu voie bună și cu
o impresie din Șura Mică.

Rom.

Impărțire în clase a funcționarilor orașului Brașov.

Din raportul comisiei exmisse de
reprezentanța orașului Brașov pen-
tră examinarea șemei făcute de magistrat
pentru împărțirea organelor orașenești în
clase și pentru a-și da părerea asupra ace-
lei împărțiri de o parte, iară de altă parte
a statorii pentru clasele create emolu-
mente sau plăți corăpunzătoare referințe
de astăzi, respective de a face propuneri
pe această privință, estraștem următoarele:

Comisiunea propune a stabili împăr-
țirea organelor orașenești în grupe și clase
cum urmează:

A. Oficialii. Clasa I. Primarul, cl. II.
capitanul, Senatorii magistratului I-IV,
șeful, Prim-forestierul, Prim-inginerul și
prim-notarul; cl. III. Asesorul orfanal, Prim-
notabilul; cl. VI. Vice-capitanul, Arhivarul,
șeful orașenesc, Judele comunal; cl. V.
șefii I, II și III, Comisarii de poliție I și II,
șefii, Forestierii superiori, Contabilul,
șeful dela oficiul de înștiințare, Conducă-
torul uzinei de gaz, Conducătorul coducte-
rului de apă; cl. VI. Tutorul comunal, Eco-
nomul orașenesc, Controlorul casei orașe-
nești. Colectorul dărilor, Veterinarul aba-
torului; cl. VII. Notarul IV. Comisarul de
poliție III, Adjunctul forestier, Controlorul
casei dărilor, Registrantul și conducătorul
creditei; cl. VIII. Concipistii I și II, Lo-
comotivul de poliție; cl. IX. Oficialii de
prezent cl. I și II, pe viitor ca oficiali cl. I;
cl. X. Oficialii de prezent clasa III, pe vii-
tor ca oficiali clasa II, Meșterul de dru-
muri; cl. XI. Practicanții de
concept, Practicantul forestier.

B. Oficialii, cari nu sunt înșirați în
o clasă. Fisicul orașenesc. Măestrul
apei muzicale. Medicii orașenești. Vete-
rinarul orașenesc. Administratorul asilului
de neputincioși. Grădinarul orașenesc. Ma-
gistru (Werkmeister). Moașele pentru ora-
n intern. Moașele pentru suburbii.

C. Oficialii inferiori, personalul de
serviciu. Clasa I. Sergentul de poli-
ție clasa I; cl. II. Subforestierii clasa I.
(Vorstwerte), Sergentul de poliție clasa II.
Aici se observă, că acum se intenționează
ca locul de conducător al posturilor de po-
liție, căruia i se da spre distincțiune titlu
de »sergent de poliție titular« — acum să
se prefacă în adevărat »sergent de poliție«
numai de clasa a II.; cl. III. Inspec-
torii de cerc, conducătorii de posturi (de
prezent clasa I și II, pe viitor se șterg),
subforestierii clasa II-a; cl. IV. Ingrijitorul

de magazin, păzitorii de câmp, străjerii
clasa I (18), pădurarii clasa I.; cl. V. Stră-
jerii clasa II (25), pădurarii clasa II.; cl. VI.
Servitorii de birou, servitorii dela abato-
riu, Păzitorul turnului; cl. VII. Curățitorii
drumurilor.

Lefurile să se stabilească: a) în grupa
oficialilor de sub A. Pentru clasa I. lea-
fa fundamentală 6000 cor., bani de quartir
1000 cor. și quinquenalii de câte 300 cor.,
pentru cl. II. lea-
fa fundamentală 4000 cor. bani de quartir
800 cor. și quinquenalii de
câte 300 cor., pentru clasa III. lea-
fa funda-
mentală 3600 cor. bani de quartir 800 cor. și
quinquenalii de câte 300 cor., pentru cl. IV.
lea-
fa fundamentală 3100 cor. bani de quartir
600 cor. și quinquenalii de câte 200 cor.
pentru cl. V. lea-
fa fundamentală 2800 cor. bani de quartir
600 cor. și quinquenalii de
câte 200 cor., pentru cl. VI. lea-
fa funda-
mentală 2500 cor. bani de quartir 500 cor.
și quinquenalii de câte 200 cor. pentru
cl. VII. lea-
fa fundamentală 2200 cor. bani
de quartir 500 cor. și quinquenalii de câte
100 cor., pentru cl. VIII. lea-
fa funda-
mentală 2000 cor. bani de quartir 500 cor. și
quinquenalii de câte 100 cor. pentru cl. IX.
lea-
fa fundamentală 1800 cor. bani de quartir
400 cor. și quinquenalii de câte 100 cor.,
pentru cl. X. lea-
fa fundamentală 1500 cor. bani de quartir
300 cor. și quinquenalii de
câte 100 cor., pentru cl. XI. lea-
fa funda-
mentală 1200 cor. bani de quartir 150 cor.
și quinquenalii de câte 50 cor.

b) Oficialii înșirați afară de clase,
grupa B. Pentru fisicul orașenesc lea-
fa fundamentală 3600 cor. bani de quartir
800 cor. și quinquenalii de câte 300 cor.,
pentru măestrul capelei muzicale lea-
fa funda-
mentală 2700 cor. bani de quartir 600
cor. și quinquenalii de câte 200 cor., pen-
tru medicii orașenești lea-
fa funda-
mentală 1600 cor. bani de quartir 500 cor. și quin-
quenalii de câte 100 cor., pentru veterinar
lea-
fa fundamentală 1600 cor. bani de quartir
500 cor. și quinquenalii de câte 100 cor.,
pentru administratorul asilului de neputin-
cioși lea-
fa fundamentală 1600 cor. bani de quartir
300 cor. și quinquenalii de câte
100 cor., pentru grădinarul orașenesc lea-
fa funda-
mentală 1600 cor. bani de quartir
300 cor. și quinquenalii de câte 100 cor.,
pentru mașinistul orașenesc lea-
fa funda-
mentală 1400 cor. bani de quartir 300 cor.
și quinquenalii de câte 100 cor., pentru o
moașă din internul orașului lea-
fa funda-
mentală 800 cor. bani de quartir 200 cor.
și quinquenalii de câte 50 cor., pentru o
moașă din suburbii lea-
fa funda-
mentală 700 cor. bani de quartir 100 cor. și quin-
quenalii de câte 50 cor., etc.

Comisia propune ca reprezentanța să
decidă ca lefurile astfel urcate vor intra
în vigoare începând cu 1 Ianuarie 1908 și
că contabilitatea orașenescă are să îngri-
jască a pune în budget plusul recerut,
care după detragerea adausului de scum-
pete cu 31.280 cor. 20 bani, se urcă la
47.431 cor. 30 bani, și face în total un
plus de 78.711 cor. 50 bani, acest plus tre-
buie pus în budgetul anului 1909 și a an-
ilor următori, firește împărțit pe bugetele
diverselor ramuri sau poziții de buget
adece unde recerințele în plus s'au arătat
necesarii d. e. bugetul uzinei de gaz, bu-
getul drumurilor comunale, etc.

Raportul este semnat de d-nii: Hie-
mesch, primar ca președinte și Dr. Carl
Ernst Schnell, referent.

Un dicționar și o gramatică încă necunoscută.

În ședința societății filologice din Bu-
dapesta ținută în 13 Maiu, d-l Dr. Iosif
Siegescu a prezentat un dicționar latin-
român și o gramatică încă necunoscută.

Titlul dicționarului este: »Lexicon
compendiarium latino-Valachicum comple-
tens dictiones ac phrases Latinas cum va-
lachica interpretatione« — ear titlul gra-
matice este: »Institutiones linguae Vala-
chicae sive Grammatica compendio exhi-
bita«.

Autorul acestor manuscrise este un
iesuit, care făcea misiuni pe vremea aceea
în Bihor. D-l Siegescu în analele iesuiților
din Oradea-Mare, aflătoare acum în biblio-
teca universității din Budapesta, la anul
1760 a aflat următoarea observare: »Exce-
lența Sa d-l episcop, în anul acesta a ce-
rut pentru întâia oară dintre preoții noștri
(adică iesuiți) un membru — pentru con-
sistorul român unit. Tot în analele amin-
tite a aflat și un iesuit român cu numele
Ladislau Dobru, care este numit »missio-
narius hungaricus et Valachicus, quem Prae-
sulis noster Valachorum gratia a Praesule
postularat«.

Manuscrisele acestea le-a scris cu
toată probabilitatea acest român și le-a
dedicat în cinstea unui canonic latin din

Oradea-Mare, cu numele *Francisc Rier*;
despre care se scrie în prevorbire, că iubia
foarte mult limba românească. Acesta a fost
canonic între anii 1762—1776 — așa dară
și manuscrisele acestea sunt scrise între
anii acestia.

Tesaurile acestea sunt proprietatea
bibliotecii metropolitane din Caloccea.

Însămănătatea lor e următoarea: gra-
matica este cea mai veche gramatică, scrisă
cu vre-o 15 ani înainte de gramatica lui
Samuil Clain (1780). Dicționarul deși nu
este cel mai vechiu — dar e cel mai pre-
țios. (Cel mai vechiu este dicționarul lui
Corbea din anul 1700, aflător în biblioteca
cipariană — despre care Gr. Crețu a scris
un mic studiu (10 pag.).

Că, cât de curate și originale sunt
cuvintele din dicționar d-l Siegescu a cetit
unele cuvinte d. e. fastosus=fălos; fasti-
gatio=ustăneală; favilla=spus; fautor=
voitor de bine; favius=fag de miere; fe-
bris=friguri; ferculum=bucată (cu înțele-
sul de mâncare, »umerile duc vara la câmp
bucate«); ferior=prăznuesc; fermentum=
aluat, dospeală; feroonus=port povoa-
ră; fers adversa=suferesc nevoi; fert fama=e
veste; ferocia, ferocitas=grozăvnicie, întă-
ritare, ferox=groznic. sălbatec; ferramenta
=scule de hier; ferreo=forfotesc; fescen-
ninus=scârnăv festum=prasnec; fibula=că-
taramă; fidei commis=lucru încredințat
pre cineva; figmentum=scornire bazmă.

Dicționarul este alcătuit după dicțio-
narul lui Paris-Papai. La finea conferinței
d-l Siegescu a promis, că pe lângă un stu-
diu va pune sub tipar atât gramatica cât
și dicționarul.

Convocare.

Despărțământul Alba-Iulia, aparțină-
tor Reuniunii învățătorilor gr. cat. din
Archidieceza de Alba-Iulia și Făgăraș, în
sensul § 21 din statute, își va ține adu-
narea generală de primăvară Joi în 21
Maiu a. c. n. în școala gr. cat. din Coșlar,
— la care să invite toți membrii: funda-
tori, ordinari și ajutători de pe teritoriul
acestui despărț.; precum și cei ce doresc
înaintarea învățământului nostru popular,
după următorul

Program:

1. Dimineața la 8 oare asistenție în
corpore la ascultarea serviciului divin.
2. Ospitare la examenul de vară cu elevii
școlii gr. cat. din loc. 3. Deschiderea adu-
nării prin cuvântul președintelui.
4. Citirea
apelului nominal.
5. Citirea procesului ver-
bal din adunarea precedentă.
6. Emiterea
comisiunilor: a) pentru clasificarea esa-
menului și disertațiilor; b) pentru cenzu-
rarea raportului casarului, încasarea taxe-
lor restante și curente, eventual suscepe-
rea de membrii noi; c) pentru revidarea
raportului bibliotecarului.
7. Citirea dis-
ertației: »Prin ce mijloace s'ar putea îmbu-
nătăți starea poporului nostru?« de Ioan
Domșa, învățător în Igbiu.
8. Altă dis-
ertație de d-l Salveniu Contor, învăț. în
Chișfalău.
9. Raportul casarului și biblio-
tecarului.
10. Raportul comisiunilor emise
în p. 6.
11. Alegerea comisiunii pentru
verificarea procesului verbal.
12. Deciderea
locului pentru adunarea viitoare.
13. De-
signarea prelegătorului și disertanților.
14. Eventuale propuneri.
15. Închiderea adunării.

Igbiu, 7 Maiu 1908.

Ioan Domșa,
președinte.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 15 Maiu. Camera a
ținut ieri două ședințe. În ședința de
înainte de amiază a mai luat cuvân-
tul pe lângă deputații Szentkirály și
Csepány, și independistul Nagy Emil,
care se silește a dovedi, că partidul
independist nu și-a abandonat ideile.
Trecând la budget declară, că îl pri-
mește. Dep. Bozoky vorbește contra.
Independistul Baross se ocupă de ce-
stiunea naționalității lor și vorbește de
pericolul valach, care vine de peste
Carpați. (Dep. Lucaciu strigă: Calom-
nie!) Cestiunea naționalităților trebuie
rezolvită, pe conducătorii actuali ai
Românilor îi ține însă de dușmani,
căci au asmuțat străinătatea contra
Ungariei, au mers la Viena, ca să-și
câștige prietini contra Ungurilor, etc.,
etc. Disidentul Thoroczky vorbește
contra budgetului, continuându-și vor-
birea și în ședința de după amiază.
Dep. Dr. Lucaciu (în cestiunea per-

sonală) respinge calomniile deputatu-
lui Baross. Ultimii oratori sunt dep.
naionaliști Dr. Vlad și Dr. St. C.
Pop, cari critică budgetul. După a-
ceasta președintele declară desbaterea
generală a budgetului de închisă.

Budapesta, 15 Maiu. Se desminte
știrea despre pretinsa audiență a mi-
nistrelui Andrassy, ce-ar fi solicitat-o
în afacerea noului part. maghiar. Dep.
Buzath a declarat, că nu crede, că
noul partid va primi în programul
său revizuirea legilor politice-biseri-
cești. Din cauza aceasta partidul po-
poral nu va face parte din noul
partid.

Carloviț 15 Maiu. Sinodul metro-
politan al bisericii sârbești se va în-
truni mâine. La ordinea zilei este con-
vocarea congresului pentru alegerea
patriarhului.

Innsbruck, 15 Maiu. Pericolul unei
greve generale a studenților austriaci
din cauza afacerii Wahrmond, pare
delăturat, în urma declarațiunei re-
ctorului, că prof Wahrmond va fi in-
vitat după reintoarcerea sa a ține
un nou curs din materia dreptului
bisericesc. Senatele tuturor universi-
tăților s'au declarat solidare a nu per-
mite amestecul în ce privește convin-
gerile religioase, politice și științifice
ale profesorilor.

Londra 15 Maiu. După știri so-
site aici a fost nimicit total portul
chinez Hankau de către valurile mării,
cari ridicându-se în mod subit peste
țărutul mării, au dus cu sine tot ce
le-a stat în drum. Orașul întreg a
fost distrus. Se zice că cel puțin 10
mii oameni, între cari numeroși
europeni, și-au găsit moartea în va-
lurile mării.

Diverse.

Prevederea timpului prin telegrafia
fără fir. Încă o nouă întrebuintare a tele-
grafiei fără fir, pare că a găsit-o d-nul G.
Bigourdan, astronom dela observatorul din
Paris și membru al institutului. Întrebuin-
țarea acelei telegrafii în prevestirea tim-
pului.

De altminteri și actuala telegrafie cu
fir e în serviciul observatoarelor pentru
prevestirea timpului și aceasta se dato-
rește lui Le Verrier, un astronom francez
și în următoarele împrejurări.

În timpul războiului Crimeei în 1854
flota anglo-franceză, ce staționa în fața
Sebastopolului, avu să suferă ravagiile unui
furtun, cauzând chiar pierderea vasului
francez »Henrich IV«. Le Verrier, după
documentele strânse, arată că furtuna care
suflase la 14 Noemvrie pe Marea Neagră,
se simți în Franța și în Spania la 11 No-
emvrie; în Austria la 12 spre 13, în Tran-
silvania la 13. și în fine trecu Marea Nea-
gră și Caucașul, traversând Europa în patru
zile. Observând mersul acesta destul de
regulat, Le Verrier se gândi că urmărind
furtuna din Franța până la Viena, s'ar
putea prevedea trecerea ei către Crimeea
și să se previe flota la timp prin ajutorul
telegrafiei. Ca urmare la aceste rezultate,
Le Verrier organiza o vastă rețea meteorolo-
gică, al cărei centru era observatorul din
Paris și unde în toate diminețile, se reu-
neau telegrafic toate însemnările meteorolo-
gice ale unei bune părți din Europa ocea-
dentală. Grație acestui sistem s'a văzut că
toate furtunile veneau dela Atlantic, măr-
gând dela vest spre est. În aceste condi-
țiuni pentru a prevedea timpul înainte ca
furtuna să ajungă la țărmul Europei, deci
de a avea observatoare în plin ocean, ar
fi trebuit să se instaleze stațiuni flotante,
legate prin fir telegrafic, însă s'a gândit
că sunt greu de stabilit și costisitoare.

Astăzi, grație telegrafiei fără fir, a-
ceste dificultăți au dispărut și d-l Bigour-
dan pare a fi campionul unei asemenea
inițiative, cerând instalarea unor asemenea
stațiuni flotante-meteorologice, arătând pa-
cheboturile ca cele mai indicate pentru a-
semenea stațiuni.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor respons.: Victor Branisco.

Avis!

Se caută o

econoamă

pentru un preot dela oraș, rămas de tânăr văduv cu trei copii, (cel mai mare de 10 ani și cel mai mic de 5 ani.

Îndatoriri are de a conduce me-najul casei și a se ocupa de crește-rea copiilor.

Să nu fie trecută de 60 ani, dar nici sub 40 ani. — Persoanele culte sunt preferate. — Condițiuni avan-tagioase.

Ofertele să se adreseze la ad-ministrația acestui ziar. (156,3—8.)

De vânzare.

Un teritoriu acomodat pen-tru întreprin-deri industriale, cu putere de apă și unele clădiri, vis-à-vis de casarma de infanterie cea nouă **este de vânzare** cu condiții favorabile. In-formațiuni mai de aproape Strada Poștil Nr. 15 (în curte).

(155,3—8.)

Cărți de rugăciuni.

Sonorul său frumos răsună tō-rele plânso-cânturi la mormântul Domnului nostru Ius Christos de Uoe-nescu. —24.

Carte de rugăciune de Calis-trat Cora sunt cu: Cor. 1 40, 1 60, 1 80, 2 40, 2 60, 7 —, 8 40.

Lauda lui Dumnezeu: costă —90, —60, 1 80, 2 10, 2 65, 2 80, 3 10, 3 50.

Cheia Raiului costă: —75, 1 20, 1 40, 2 —, 3 50.

Versurile născerei Domnului nostru Ius Christos, . . . —12.

Visul Născătoarei de D-zeu —12.

Epistolele a Domnului nostru Ius Christos ce a trimis-o Dum-neșdin ceriu, . . . —24

Cărți de rugăciuni întocmite de protopresbiterul Calistrat Coca, cu aprobarea Consistoriului Archiepiscopesc ortodox oriental din Cernăuți cuprindând diferite rugăciuni: rugă-ciunea de seară, cântă d-l nostru Ius Christos, ingerul păzitor cântarea de laudă pentru sfânta Născătoare. Rugă-ciunile în zilele de peste săptămână. Liturgia de Duminecă. Acatistul bu-neivies iri. Canone. Rugăciuni de pre-gătire pentru nărturisire. Rugăciunile din săptămâna luminată. Rugăciunile din ziua Născerei Domnului. Rugă-ciuni de caprins felurit etc.

Tote aceste cărți sunt în diferite legături de la cele mai simple până la cele mai luxose. Tote însă sunt foarte frumoase și elegante. Prețul lor e felurit.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 15 Maiu 1908.

Măsura său greutatea	Calitatea.	Valuta în	
		Kor.	fil.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos.	17	50
"	Grâu mijlociu . . .	17	—
"	Grâu mai slab . . .	16	—
"	Grâu amestecat . . .	18	—
"	Săcară frumosă. . .	14	—
"	Săcară mijlocie. . .	13	—
"	Orz frumos . . .	8	—
"	Orz mijlociu . . .	7	—
"	Ovăș frumos. . .	6	40
"	Ovăș mijlociu . . .	6	—
"	Cucuruz . . .	9	—
"	Mălaiu (meiu) . . .	16	—
"	Mazăre. . .	13	—
"	Lințe . . .	26	—
"	Fasole . . .	10	—
"	Sămânță de in . . .	20	—
"	Sămânță de cânepă . . .	15	—
"	Cartofi. . .	2	—
"	Măzărice. . .	—	—
1 kilă	Carne de vită . . .	1	12
"	Carne de porc . . .	1	20
"	Carne de berbec. . .	—	—
100 kil.	Său de vită prospăt. . .	40	—
"	Său de vită topit. . .	62	—

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei“
se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunare.

Banca Națională a României.**Situațiune sumară.**

1907		1908	
28 Aprilie		19 Aprilie	26 Aprilie
A c t i v :			
114 141,962	80546962 Reser. metal. aur 91834914	129.852,206	129.688,9
1.469,420	33595000 „ Trate aur 37854000	1.878.932	1.920,1
79.429,100	Argint și diverse monede	54.323,510	61.024,0
10.528 100	Portofoliu Român și străin. . . .	24 878,387	24 864,7
19.193,203	*Impr. contra efec. publice 7825200	11.999,699	11.999,6
11.999,924	„ „ „ în cont-curent 17039530	15 579,733	15.550,2
15 931,570	Fonduri publice	3 231,621	3.230,6
3 265,121	Efectele fondului de rezervă	5.939,265	5.929,3
5.873.362	Efect. fond. de amort. imob și mater.	684.864	684.8
639.581	Imobile	605,506	608,9
645.429	Mobilier și Mașini de Imprimerie	104.395,979	104.399,7
102 465 067	Cheltueli de Administrațiune	21.593,034	15 529,8
14 891,736	Depozite libere	27.565 474	25.408 50
22.662 322	Conturi curente	402.528,210	400.849,2
403 125,897	Conturi de valori	12.000,000	12.000,0
P a s i v :			
12.000 000	Capital	24.850,121	24.850,12
22 826 193	Fond de rezervă	3.664,810	3.664,81
3 373 692	Fondul amortis. imob. și material	256 478,170	254 728,4
261.329.500	Bilete de Bancă în circulațiune	1.139,130	1.206,13
1.131,445	Dobânzi și beneficii diverse	104 395 979	104.399,7
102 465,067	Depozite de retras	402.528,210	400.849,2
—	Conturi curente	—	—
403 125 897	Scomptul 5%	402.528,210	400.849,2
	* Dobânda 5 1/2%		

NOXIN

Se capătă în toate prăvăliile mai mari
The „NOXIN“ Co.

Londra :
E. C. 57, Chiswell Street
Wiena XVIII. :
Willy Weingartner
S mpey-Strasse 13
Telefon 22149.

Paris :
125. Rue Montmartre.
Budapesta, VI. :
Brüder Hochsinger.

Din cauza desfacerei totale a proviziunilor noastre din
ȘCOALELE DE POMI
FRIEDRICH GASPARI Co., în Mediaș (Ardeal)
oferim cu prețuri scăzute toate articolele din
școalele noastre de pomi ca: **vărățici, ernatici, tufe**
de smeură, fragi, diferiți mărăcini pentru garduri.
Coriferi, trandafiri etc.

Catalog cu prețuri la cerere se trimite gratis.

TIPOGRAFIA**A. Mureșianu**

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai
bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot
felul de caractere de litere din cele mai moderne
este pus în pozițiune de a puté esecuta **ori-ce**
comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
în aur, argint și colorii.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITA
DIVERSE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORII.

ANUNȚURI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru toate speciile de servicii.

BILANTURI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Cuvert, în toată mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul
tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în eta-
giul, înderept în curte. — **Prețurile moderate.** —
Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

APĂ MINERALĂ PHOENIX**DIN BUZIĂȘ**

La suferințe de rinichi și bescică. „Superiōra oricărei ape minerale.

PLĂCUTĂ, FURTIN ACRISORĂ, FĂRĂ FIER, CONȚINE MULT
ACID CARBONIC.

Cu deosebire apă de masă răcoritoare.

Recomandată de medici.

Recomandată de medici.

Are efect escelent ca **apă de cură** la suferințe de rinichi, bescică,
catar cronic de rinichi, formațiuni de piatră și boale catarale de
secrețiune. — La cerere trimite prospecte Administrația izvoarelor:

Direcția băilor MUSCHONG în Buziaș.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul a 10 fileri
se înle la zaraful Dumitru Pop, la tutungeria de pe parcul
Rudolf și la Eremias Nepotii.